

Forslag til årsplan Matematikk 8

Det er lagt opp til omkring 35 uker med undervisning.

Arbeidsmåter	Grunnleggende ferdigheter	Dybdelæring	Vurdering	Tverrfaglig tema
Matematisk samtale gjennom samarbeid og diskusjon Løse oppstilte oppgaver Tolke og løse tekstopp-gaver Løse ulike oppgavetyper ved hjelp av problemløsning, modellering og utforskning Løse oppgaver på individuelt nivå	Å kunne løse oppgaver i matematikk vil si å bruke matematiske begrep, strategier, representasjoner og fremgangsmåter til å gjøre utregninger, og å kunne vurdere om løsninger er gyldige. – Fellesoppgaver – Oppgaver på nivå 1 og 2	Gradvis å utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder. Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært, på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre. – Oppgaver på nivå 2 og 3 – Fordypningsoppgaver – Tverrfaglige oppgaver	Underveisvurdering – Grunnbok 8 Åpen vurdering – se lærerressurs Kapittelvurdering – se lærerressurs Vurderingsverktøy i Skolen – www.skolen.cdu.no	Demokrati og medborgerskap – Tverrfaglige oppgaver – Fordypningsoppgaver Livsmestring og folkehelse – Tverrfaglige oppgaver – Fordypningsoppgaver

LK20 8. trinn Matematikk

Mål for opplæringa er at eleven skal kunne

- utforske og beskrive primtallsfaktorisering og bruke det i brøkgregning
- utforske algebraiske regneregler
- beskrive og generalisere mønster med egne ord og algebraisk
- lage og forklare regneuttrykk med tall, variabler og konstanter knyttet til praktiske situasjoner
- lage, løse og forklare likninger knyttet til praktiske situasjoner
- utforske, forklare og sammenlikne funksjoner knyttet til praktiske situasjoner
- representere funksjoner på ulike måter og vise sammenhenger mellom representasjonene
- bruke potenser og kvadratrøtter i utforskning og problemløsning og argumentere for framgangsmåter og resultat
- utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger
- lage og løse problemer som omhandler sammensette målinger

Se Skolen:

- utforske hvordan algoritmer kan skapes, testes og forbedres ved hjelp av programmering

	Emne	Kompetansemål	Delmål
Tall og tallforståelse (10 uker)	Regnestrategier	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne løse oppstilte oppgaver med hele tall. – Kunne kjenne igjen og bruke ulike regnestrategier – Kunne løse tekstopp-gaver ved hjelp av de 4 regneartene
	Flere regnearter på en gang	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne regne med flere regnearter på en gang – Kunne løse tekstopp-gaver ved hjelp av flere regnearter
	Positive og negative tall	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> – Kjenne til negative og positive tall – Kunne addere negative tall – Kunne multiplisere og dividere med negative tall
	Desimaltall	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • lage og løse problemer som omhandler sammensatte målinger 	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne bruke de fire regneartene med desimaltall – Kunne bruke avrundingsregler og foreta overslag – Kunne løse oppgaver der det er flere regnearter – Kunne regne med sammensatte enheter – Kunne bruke overslag i regning med desimaltall
	Potenser	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • bruke potenser og kvadratrøtter i utforskning og problemløsning og argumentere for framgangsmåter og resultat 	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne skrive produkter med like faktorer som potens – Kunne gjøre om en potens til et produkt med like faktorer – Kunne skrive tall som potens med 10 som grunntall
	Regning med potenser	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • bruke potenser og kvadratrøtter i utforskning og problemløsning og argumentere for framgangsmåter og resultat 	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne regne med potenser – Vite forskjellen på gjentatt addisjon og gjentatt multiplikasjon
	Kvadrattall og kvadratrot	<ul style="list-style-type: none"> • bruke potenser og kvadratrøtter i utforskning og problemløsning og argumentere for framgangsmåter og resultat 	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne kjenne igjen kvadrattallene, både algebraisk og som geometrisk mønster – Kunne se sammenhengen mellom og regne med kvadrattall og kvadratrot
	Regning med parenteser	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne foreta enkle utregninger med parenteser – Kunne bruke ulike strategier for utregning med parenteser
	Regnerekkefølgen	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • lage og løse problemer som omhandler sammensatte målinger 	<ul style="list-style-type: none"> – Kunne prioritere rekkefølgen av regnearter i samme regneoppgave – Kunne løse tekstopp-gaver ved å bruke regnerekkefølgen

	Emne	Kompetansemål	Delmål
Delelighet og brøk (10 uker)	Delelighet	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> - Kjenne til de mest vanlige delelighetsreglene - Kunne bruke reglene for å finne ut hva tall er delelige med
	Faktorisering og primtallsfaktorisering	<ul style="list-style-type: none"> • utforske og beskrive primtallsfaktorisering og bruke det i brøkgregning • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne skille mellom primtall og sammensatte tall - Kunne skrive sammensatte tall som produkt av primtall
	Utviding og forkorting av brøk	<ul style="list-style-type: none"> • utforske og beskrive primtallsfaktorisering og bruke det i brøkgregning 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne utvide brøker - Kunne bruke delelighetsregler til å forkorte brøker - Kunne sammenlikne størrelsen til ulike brøker
	Sammenhengen mellom brøk og desimaltall	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • utforske og beskrive primtallsfaktorisering og bruke det i brøkgregning 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne gjøre om en brøk til et desimaltall og ev. runde av svaret - Kunne gjøre om et desimaltall til en brøk, både ved divisjon og ved å gjøre om brøken slik at nevneren blir 10, 100 eller 1000
	Sammenhengen mellom prosent, brøk og desimaltall	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • utforske og beskrive primtallsfaktorisering og bruke det i brøkgregning 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne gjøre om fra prosent til brøk og desimaltall - Kunne gjøre om fra brøk til prosent og desimaltall - Kunne gjøre om fra desimaltall til brøk og prosent
	Addisjon og subtraksjon av brøker	<ul style="list-style-type: none"> • utvikle og kommunisere strategier for hoderegning i utregninger • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne addere og subtrahere brøker med like nevnerer - Kunne finne fellesnevneren for brøker - Kunne addere og subtrahere brøker med ulike nevnerer
	Brøk og multiplikasjon	<ul style="list-style-type: none"> • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne multiplisere et helt tall med en brøk - Kunne multiplisere to brøker med hverandre
	Brøk og divisjon	<ul style="list-style-type: none"> • utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunne dividere et helt tall med en brøk og omvendt - Kunne dividere to brøker med hverandre

	Emne	Kompetansemål	Delmål
Algebra (10 uker)	Algebraiske uttrykk	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler lage og forklare regneuttrykk med tall, variabler og konstanter knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne sette inn verdier for variabler i algebraiske uttrykk og regne ut Kunne lage algebraiske uttrykk knyttet til praktiske situasjoner
	Addisjon og subtraksjon av algebraiske uttrykk	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler lage og forklare regneuttrykk med tall, variabler og konstanter knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne trekke sammen algebraiske uttrykk med samme variabel Kunne trekke sammen algebraiske uttrykk med forskjellige variabler
	Potenser i algebraiske uttrykk	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne bruke reglene for regning med potenser når grunntallet er en variabel Kunne skille mellom, og regne med, addisjon og multiplikasjon der variablene er de samme
	Multiplikasjon og divisjon av algebraiske uttrykk	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler lage og forklare regneuttrykk med tall, variabler og konstanter knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne multiplisere algebraiske uttrykk med samme variabel, uten parenteser Kunne multiplisere algebraiske uttrykk med forskjellige variabler, uten parenteser Kunne dividere med algebraiske uttrykk
	Parenteser i algebraiske uttrykk	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne bruke fortegnreglene og løse opp parenteser Kunne trekke sammen algebraiske uttrykk, med og uten parenteser
	Mønster i tall	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler beskrive og generalisere mønster med egne ord og algebraisk 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne finne mønsteret i en tallfølge Kunne tegne geometriske figurer etter et mønster Kunne lage formler som beskriver et tallmønster
	Å løse et problem ved hjelp av tegning	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler lage, løse og forklare likninger knyttet til praktiske situasjoner lage og forklare regneuttrykk med tall, variabler og konstanter knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne illustrere et matematisk problem ved tegning Kunne bruke hoderegning for å finne den ukjente variabelen i enkle likninger
	Likninger	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler lage, løse og forklare likninger knyttet til praktiske situasjoner lage og forklare regneuttrykk med tall, variabler og konstanter knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne løse enkle likninger ved hjelp av addisjon og subtraksjon Kunne løse enkle likninger ved hjelp av multiplikasjon og divisjon Kunne løse likninger som inneholder en eller flere brøker
	Å kontrollere løsningen på en likning	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler lage, løse og forklare likninger knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne kontrollere løsningen på en likning ved å regne ut venstre og høyre side i likningen hver for seg
	Problemløsning og likninger	<ul style="list-style-type: none"> utforske algebraiske regneregler lage, løse og forklare likninger knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne bruke ulike strategier ved problemløsning Kunne bruke likninger til å løse et matematisk problem, og kontrollere løsningen etterpå

	Emne	Kompetansemål	Delmål
Funksjoner (5 uker)	Bestemme et punkt	<ul style="list-style-type: none"> utforske, forklare og sammenlikne funksjoner knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne bestemme punkter i et koordinatsystem ved hjelp av koordinater Kunne plassere punkter i et koordinatsystem ved hjelp av koordinater Kunne bruke koordinater til å angi steder i praktiske sammenhenger
	Koordinater som danner en graf	<ul style="list-style-type: none"> utforske, forklare og sammenlikne funksjoner knyttet til praktiske situasjoner representere funksjoner på ulike måter og vise sammenhenger mellom representasjonene 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne lage grafer ut fra praktiske situasjoner Kunne lese av ulike verdier til punkter på en graf
	Fra situasjon til funksjonsuttrykk	<ul style="list-style-type: none"> utforske, forklare og sammenlikne funksjoner knyttet til praktiske situasjoner representere funksjoner på ulike måter og vise sammenhenger mellom representasjonene 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne lage funksjonsuttrykk på grunnlag av praktiske situasjoner Kunne tegne grafer ved hjelp av et funksjonsuttrykk Kunne bruke digital graftegner til å tegne grafer
	Avlesing og tolkning av diagrammer	<ul style="list-style-type: none"> utforske, forklare og sammenlikne funksjoner knyttet til praktiske situasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> Kunne lese av og tolke grafer som beskriver praktiske situasjoner